Het behandeltraject van jongeren in Icarus en SOVSO Sint Jozef

Stap 3 van het stapsgewijs toezicht op basis van het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg

Instellingsrapport

Inspectie voor de Gezondheidszorg
Inspectie Jeugdzorg
Inspectie van het Onderwijs

Utrecht, juli 2013

Samenvatting

De Inspectie Jeugdzorg doet stapsgewijs onderzoek naar de kwaliteit van de gesloten jeugdzorg. Vanaf 2009 heeft zij stap 1 van het stapsgewijze toezicht uitgevoerd. Dit was het toezicht op de *rechtspositie van jongeren* in de jeugdzorg^{PLUS}, omdat waar jongeren vergaand in hun rechten kunnen worden beperkt, hun rechtspositie goed geregeld moet zijn.
Stap 2 werd uitgevoerd vanaf 2010 en is gericht op het *leefklimaat van de jongeren*, omdat een goed leefklimaat van de jongeren een randvoorwaarde is voor hun behandeling en omdat in de jeugdzorg^{PLUS} jongeren tegen hun wil kunnen worden opgenomen. Samen met de Inspectie van het Onderwijs heeft de inspectie bij stap 2 ook de *samenwerking tussen instellingen en scholen* onderzocht, omdat onderwijs een essentieel onderdeel vormt van de dagprogrammering en van groot belang is voor het perspectief van de jongeren.
Vanaf 2012 voeren de Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs stap 3 uit, gericht op het *behandeltraject van de jongeren* in de instelling en in de bijbehorende school.

In dit rapport geven de Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs samen antwoord op de vraag in hoeverre de instelling en de school in staat zijn om de jongeren een toereikend behandeltraject te bieden. Bij Icarus wordt het onderwijs binnen de instelling verzorgd door SOVSO Sint Jozef.

Eindoordeel
Het eindoordeel van de inspecties luidt dat de kwaliteit van het behandeltraject voor jongeren in de gesloten groepen van Icarus en St. Jozef voor jongeren *voldoende* is.
Icarus en St. Jozef zorgen voor planmatigheid in de behandeling en het onderwijs. Hiermee zijn de voorwaarden voor een toereikend behandeltraject gerealiseerd. Ook leveren de instellingen zichtbaar inspanningen om de jongeren behandeling en scholing te bieden met resultaat.

Verbetermaatregelen
De inspecties verwachten dat Icarus en Sint Jozef binnen zes maanden zorgen:

- dat alle hulpverleningsplannen vanaf de start een uitstroomperspectief bevatten voor wonen, onderwijs/dagbesteding en vrije tijd.
- dat ouders beter betrokken worden bij het onderwijs aan de jongere.

Nabeschouwing
De staatssecretaris van VWS heeft de trajectaanpak van de instellingen voor jeugdzorg^{PLUS} uitgewerkt in het ‘Beleidskader trajecten Jeugdzorg^{PLUS} ‘ en het ‘Pilotkader zorgtrajecten Jeugdzorg^{PLUS} ‘ en er een trajectfinanciering aan verbonden. Uitgangspunt van de *trajectbenadering* is dat instellingen voor jeugdzorg^{PLUS} samenwerken met het onderwijs, terwijl instelling en school ook samenwerken met ketenpartners om de aansluiting van de jongeren na de jeugdzorg^{PLUS} goed te laten verlopen.

Het toezicht vindt plaats in een periode dat instellingen landelijk nog bezig zijn met de uitvoering van een pilot op het gebied van de trajectaanpak. Daarom willen de inspecties hieraan aandacht geven in een nabeschouwing.

In 2012 startte het merendeel[1] van de pilots trajectaanpak bij de jeugdzorg^{PLUS} instellingen en de scholen die daaraan zijn verbonden. Ook Icarus en St. Jozef zijn in 2012 met de pilot gestart. De inspecties hebben bij hun toezicht naar de behandeling een 'work in progress' aangetroffen. Er is een adequate gedeelde visie, maar deze is nog niet volledig geïmplementeerd. Zoals aangegeven is de beoordeling van de meeste criteria bij Icarus voldoende. Dat wil niet zeggen dat er geen verdieping en verdere uitwerking van de criteria mogelijk is. Daarvoor is meer tijd nodig dan de tijd die de pilotfase tot nu toe bood.

Daarnaast hebben de inspecties geconstateerd dat er niet altijd sprake is van continuïteit van het zorgtraject, waarbij de jongere zonder tijdverlies kan doorstromen naar de meest passend geachte verblijfplaats en onderwijssituatie. Naast de instelling en de school spelen ook ketenpartners hier een belangrijke rol. Juist ook op dit punt is nog tijd nodig zodat partijen elkaar steeds beter kunnen vinden in de zorg en het onderwijs voor de jongeren. Scholen en instellingen waarnaar de jongeren doorstromen, moeten hun verantwoordelijkheid gaan nemen. Partijen moeten elkaar erkennen als ketenpartners en elkaars expertise vertrouwen. Voorwaarde is dat de contacten zijn gelegd en de afspraken zijn gemaakt, dan is verdieping en verdere uitwerking mogelijk en nodig. In de landelijke eindrapportage die de inspecties na afloop van hun toezicht zullen opstellen, zullen zij nader ingaan op het probleem rond de continuïteit van de zorg en het onderwijs.

[1] Bij een deel van de instellingen, waaronder bij Icarus kwam de financiering voor de pilot pas in 2013 tot stand.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding

Jeugdzorg[PLUS] is de naam die de zorgaanbieders zelf hebben gegeven aan de sinds 2008 bestaande vorm van gesloten jeugdzorg aan kinderen en jongeren met zeer zware gedragsproblemen. Met deze naam geven zij aan dat de geslotenheid maar een van de aspecten is van de intensieve behandeling die aan de zeer complexe jongeren wordt geboden.

Stapsgewijs toezicht op basis van het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg
In september 2008 heeft de MOgroep Jeugdzorg (inmiddels Jeugdzorg Nederland) het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg vastgesteld. Het Kwaliteitskader bevat veldnormen voor de sector en is opgesteld door afgevaardigden van de aanbieders van jeugdzorg[PLUS] samen met de betrokken inspecties; naast de Inspectie Jeugdzorg zijn dat de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs.

Een nieuwe vorm van zorg heeft tijd nodig om zich te ontwikkelen. Dit was door de sector voorzien en gepland in het Kwaliteitskader. Daarom staan in het Kwaliteitskader *drie stadia* waarin de aanbieders van jeugdzorg[PLUS] moeten gaan voldoen aan deze normen. In navolging hiervan heeft de Inspectie Jeugdzorg toezicht in drie stappen gepland. Zij noemt dit het stapsgewijze toezicht, dat zij in 2008 op verzoek van de toenmalige minister voor Jeugd en Gezin is gestart bij alle instellingen voor jeugdzorg[PLUS] en dat loopt tot en met 2013.

De Inspectie Jeugdzorg heeft in 2009 en 2010 stap 1 van het stapsgewijze toezicht uitgevoerd. Dit was het toezicht op het thema Gesloten Leefomgeving in het Kwaliteitskader. Dit toezicht was toegespitst op de *rechtspositie van jongeren* in de jeugdzorg[PLUS], omdat waar jongeren vergaand in hun rechten kunnen worden beperkt, hun rechtspositie goed geregeld moet zijn.

In 2010 en 2011 was de uitvoering van stap 2 van het stapsgewijze toezicht aan de beurt naar normen uit de thema's Opvoeding, Dagprogrammering en Personeel van het kwaliteitskader. De Inspectie Jeugdzorg heeft dit toezicht toegespitst op het *leefklimaat van de jongeren*, omdat een goed leefklimaat van de jongeren een randvoorwaarde is voor hun behandeling en omdat in de jeugdzorg[PLUS] jongeren tegen hun wil kunnen worden opgenomen.
Samen met de Inspectie van het Onderwijs heeft de inspectie bij stap 2 ook de *samenwerking tussen instellingen en scholen* onderzocht, omdat onderwijs een essentieel onderdeel vormt van de dagprogrammering en van groot belang is voor het perspectief van de jongeren.

Stap 3 Behandeltraject van de jongere
In 2012 en 2013 komen de laatste thema's uit het Kwaliteitskader aan de beurt. Deze thema's, Behandeling en Ketensamenwerking, zijn belangrijke thema's in de trajectbenadering.
De staatssecretaris van VWS sloot hierop aan in het 'Beleidskader trajecten Jeugdzorg[PLUS] ' van 13 april 2011 en in het 'Pilotkader zorgtrajecten Jeugdzorg[PLUS] ' van 20 december 2011 en verbond er ook een trajectfinanciering aan. In 2012 startte het ministerie van VWS met het financieren van

de pilots. Een deel van de instellingen ontving de financiering in 2013. In deze pilots werken de instellingen voor jeugdzorg^{PLUS} uit hoe zij in trajecten willen werken.

De *behandeling* in een instelling voor jeugdzorg^{PLUS} kan niet los gezien worden van een langer durend traject dat erop gericht is de jongere weer succesvol te laten participeren in de maatschappij. Dat betekent dat vanaf de start van de behandeling duidelijk moet zijn wat de jongere en zijn gezin aan behandeling en begeleiding nodig hebben om zover te komen. Het gaat om professionele individuele behandeling op basis van de behandelvraag of –behoefte van de jongere. Onder individuele behandeling verstaan de inspecties meer dan een structuur op de leefgroep. Bovendien hoort een individuele behandeling niet los te staan van de omgeving van de jongere: van zijn leefgroep, zijn gezin en zijn school. Een goede uitwisseling tussen de behandeling en die omgeving zorgt ervoor dat de behandeling effectief is.
De behandeling van de jongere moet worden vastgelegd in een plan, waarin ook is opgenomen hoe de ouders en de school betrokken zijn bij de behandeling.

Uitgangspunt van de *trajectbenadering* is dat instellingen voor jeugdzorg^{PLUS} samenwerken met het onderwijs, de jeugd-GGZ, de zorg voor licht verstandelijk beperkte jongeren en collega jeugdzorginstellingen om jongeren perspectief te bieden op een succesvolle terugkeer in de samenleving. In de trajectbenadering ligt de focus op wat jongeren nodig hebben. Wanneer een jongere in een instelling voor jeugdzorg^{PLUS} wordt geplaatst, wordt tijdens de behandeling al rekening gehouden met het hele verdere traject en wordt bepaald welke behandeling in de jeugdzorg^{PLUS} de jongere nodig heeft opdat hij verder kan in het traject.
Waar nodig krijgen jongeren in hun behandeltraject na de behandeling in de jeugdzorg^{PLUS} (intensief) nog (lichtere vormen van) begeleiding en behandeling. Het is mogelijk dat de instelling voor jeugdzorg^{PLUS} nog enige tijd begeleiding biedt, maar de begeleiding kan ook aangeboden worden door andere hulpverleners. Om de aansluiting goed te laten verlopen is samenwerking in de keten belangrijk.
Trajectfinanciering houdt in dat niet meer iedere hulpverleningsfase apart geregisseerd en gefinancierd wordt, maar het gehele traject vanaf jeugdzorg^{PLUS} tot en met de uitstroom uit de jeugdzorg.

De Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs voeren het toezicht stap 3 samen uit. De inspecties beoordelen aan de hand van een *toetsingskader* of het behandeltraject toereikend is. De thema's behandeling en ketensamenwerking zijn in het toetsingskader uitgewerkt in de thema's planmatigheid, perspectief en resultaat.
Het toetsingskader dat de inspecties hanteren is een uitwerking van de normen uit het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg. De inspecties hebben deskundigen uit de wetenschap geraadpleegd om te komen tot een toetsingskader met een aantal meetbare criteria dat zich richt op een toereikend behandeltraject. Over de invulling van dit toetsingskader hebben de inspecties vervolgens nauw overleg gehad met (vertegenwoordigers van) de instellingen en de scholen, zodat het gaat om zoveel mogelijk gedeelde opvattingen over wat een toereikend behandeltraject is.

Dit rapport
De Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs geven in dit rapport antwoord op de vraag of de jongeren die verblijven in de gesloten groepen van Icarus en SOVSO St. Jozef een toereikend behandeltraject krijgen. Daarbij wordt ook aangegeven hoe ver de instelling is met de uitvoering van de pilot 'traject jeugdzorg^{PLUS}'.

Over Icarus
Binnen Icarus verblijven jongens en meisjes in de leeftijd van 8 – 18 jaar met ernstige gedragsproblemen. In totaal heeft Icarus 74 jeugdzorg^{PLUS} plaatsen, op jongens- of meisjesgroepen. Ook biedt Icarus jeugdzorg^{PLUS} in twee therapeutische gezinshuizen.
Het onderwijs binnen Icarus wordt verzorgd door SOVSO St. Jozef. SOVSO St. Jozef geeft praktisch en theoretisch gericht onderwijs en kent twee afdelingen: een SO–afdeling (Speciaal Onderwijs) en een VSO–afdeling (Voortgezet Speciaal Onderwijs).

Leeswijzer
In *hoofdstuk 2* staan de bevindingen van de inspecties over het behandeltraject van de jongeren in de instelling en de school die hebben geleid tot het oordeel.
Hoofdstuk 3 bevat het eindoordeel van de inspecties, de noodzakelijke verbetermaatregelen en een nabeschouwing.
In *bijlage 1* is het toetsingskader opgenomen. Hierin worden de thema's beschreven waarop de inspecties toetsen met de criteria (verwachtingen) en indicatoren (hoe meten de inspecties).
In *bijlage 2* wordt de onderzoeksopzet van de inspecties beschreven.

Hoofdstuk 2 Het behandeltraject in Icarus en St. Jozef

In het onderzoek van de Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs toetsen de inspecties het behandeltraject voor de jongeren aan de hand van drie thema's. De verwachtingen van de inspecties (criteria) staan in het toetsingskader, dat in bijlage 1 is opgenomen. De criteria zijn uitgewerkt in indicatoren.
De thema's zijn:

- *planmatigheid;* omdat de behandeling vanuit een gezamenlijke visie en een gezamenlijke planningscyclus moet plaatsvinden (uitgewerkt in drie criteria)
- *perspectief;* omdat het perspectief van de jongere bepalend moet zijn voor de behandeling en het gehele traject (uitgewerkt in zeven criteria)
- *resultaat;* omdat de behandeling moet leiden tot resultaat en dit moet aansluiten op het vervolg van het traject (uitgewerkt in twee criteria).

Dit hoofdstuk bevat drie paragrafen die gewijd zijn aan de drie thema's.
Elke paragraaf bevat een tabel met de scores van de inspecties per criterium op een tweepuntsschaal: ja, voldoende of nee, onvoldoende. Wanneer enkele criteria niet voldoende zijn, kan het behandeltraject nog wel als voldoende toereikend worden beoordeeld, maar dan zijn verbetermaatregelen nodig, opdat de instelling bij alle criteria naar verwachting handelt. De wijze van beoordelen staat toegelicht in het toetsingskader, in bijlage 1.

2.1 Planmatigheid

Criteria	Ja, voldoende	Nee, onvoldoende
Instelling en school hebben en hanteren gezamenlijk een adequate visie op de behandeling en het onderwijs van de jongeren	√	
Instelling en school organiseren gezamenlijk de behandeling cyclisch	√	
Instelling en school organiseren adequate structurele samenwerking met ketenpartners	√	

Toelichting

Icarus en St. Jozef hebben gezamenlijk een visie op de behandeling van jongeren conform "een kind, een plan, een aanpak, een regisseur"
In 2012 is de visie "Strategisch Kompas SJSJ, Stichting jeugdzorg St. Joseph, 2012 – 2016" vertaald naar een strategisch plan. De visie is samen met de jongeren, ouders en professionals herschreven. Binnen de behandelvisie van instelling en school staat het integraal werken centraal. Dit wordt vertaald in een keten met verschillende vormen van zorg, hulp en begeleiding onder verantwoordelijkheid van een zorgaanbieder. Als doel van het gezamenlijk aanbod omschrijven

school en instelling dat: ‘een jongere en zijn systeem weer perspectief hebben op een aanvaardbaar en stabiel niveau van maatschappelijk functioneren’. De Businesscase Zorgtrajecten Icarus is uitgewerkt in verschillende arrangementen en moet in 2013 operationeel zijn. De verschillende arrangementen zijn gericht op de uitstroomprofielen ‘naar huis’, ‘zelfstandigheid’, ‘vervolgvoorziening’ en ‘langer durende zorg’. Kern is dat binnen zes weken na plaatsing een trajectplan en een perspectief vertaald zijn in een maatwerkarrangement met verschillende modules.
2013 is voor Icarus en St. Jozef een overgangsjaar om de visie op behandeling en het onderwijs te implementeren.

Icarus en St. Jozef organiseren gezamenlijk de behandeling cyclisch
Icarus en St. Jozef hebben op individueel niveau van de jongeren een gezamenlijke behandelcyclus vastgesteld. Bij binnenkomst heeft de jongere een intakegesprek met een groepsleider en een gedragswetenschapper. Binnen enkele dagen begint de jongere op school. De eerste twee weken na opname worden gebruikt als observatieperiode en om de informatie van ouders/voogden en school te inventariseren. School en instelling hebben vervolgens een gezamenlijk overleg met ouders en de (gezins)voogd. Daarna wordt het behandelplan opgesteld en besproken. De doelen die in de behandeling worden geformuleerd, worden door de school uitgewerkt in de pedagogische doelen. Zes weken na de start wordt het behandelplan vastgesteld. Vervolgens zijn er eens per half jaar behandelplanbesprekingen met ouders, jongere en de (gezins)voogd. Afhankelijk van het plan en de stappen die daarin gezet moeten worden, komen ook tussentijdse besprekingen voor. De docenten leveren input voor de besprekingen, maar zijn niet standaard bij de behandelplanbesprekingen met de ouders aanwezig; zij kunnen op verzoek van ouders aansluiten.
De instellingen voor jeugdzorg^{PLUS} vullen sinds 2012 de monitor jeugdzorg^{PLUS} in. Hiermee verzamelen de jeugdzorg^{PLUS} instellingen gedurende een langere periode gegevens van en over de jongere om onder andere zicht te krijgen op het resultaat van de begeleiding en de behandeling. Icarus en de school zijn hiermee gestart om de resultaten van behandeling en onderwijs te meten en aan de hand daarvan de behandeling te verbeteren. De resultaten hiervan zijn nog niet beschikbaar.

Icarus en St. Jozef organiseren adequate structurele samenwerking met ketenpartners
Op individueel niveau van de jongere staan afspraken met bijvoorbeeld externe behandelaars of vervolgscholen opgenomen in het dossier van de jongere.
Op organisatieniveau zijn er in Limburg structurele samenwerkingsafspraken met de gezinsvoogden van Bureau Jeugdzorg, met zorgaanbieders als Rubicon, Xonar, de verslavingszorg, Gastenhof voor de zorg aan jongeren met een licht verstandelijke beperking, Mondriaan GGZ en met de Mondriaan polikliniek orthopsychiatrie Sedna.
Er zijn zorgtafeloverleggen met bijvoorbeeld leerplichtambtenaren, instellingen en netwerken die een rol spelen in het traject na afloop van de plaatsing bij Icarus. Trajectbegeleiders nemen deel aan deze overleggen.

2.2 Perspectief

Criteria	Ja, voldoende	Nee, onvoldoende
Iedere jongere heeft een individueel trajectplan van instelling en school gezamenlijk: één jongere, één leerling, één plan	√	
Het trajectplan is voldoende gericht op perspectief		√
Het trajectplan van de jongere is gebaseerd op analyse van de problematiek en een hypothese voor de behandeling	√	
Behandeling en onderwijs starten direct na de plaatsing van de jongere	√	
De doelen van behandeling en onderwijs van de jongere uit het trajectplan zijn SMART uitgewerkt	√	
De jongere heeft voldoende zicht op de voortgang van zijn behandeling en onderwijs	√	
Instelling en school betrekken het gezinssysteem adequaat bij behandeling en onderwijs (mits jongere van 16 en ouder hiermee instemt)		√

Toelichting

Iedere jongere heeft een individueel trajectplan van Icarus en St. Jozef gezamenlijk
Ieder jongere heeft een individueel behandelplan[2], waarin zowel de doelen voor het onderwijs als die voor de behandeling genoemd staan.
Icarus en de St. Jozefschool werken met fasekaarten, waarop doelen staan. In de eerste fase zijn dit vooral algemene doelen, in de fasen twee en drie worden de doelen op maat geformuleerd voor de jongeren. De pedagogische doelen worden op school vooral gerelateerd aan het onderwijs. De docenten hebben de mogelijkheid om hier specifieke zaken voor in de klas aan toe te voegen. Op de kaarten wordt dagelijks aangegeven of de jongere goed aan dit doel heeft gewerkt. Op school gebeurt dat één maal per dag, op de groep drie maal. De persoonlijke leerdoelenkaart die de jongeren hebben voor op de groep, wordt ook door docenten afgetekend.

Icarus en St. Jozef hebben een nauwe samenwerking in de behandeling. Een docent is aan een leefgroep verbonden en geeft individueel onderwijs aan groepjes van vier jongeren. De rest van de groep krijgt dan een onderwijsprogramma dat wordt verzorgd door de pedagogisch medewerkers van de leefgroep onder verantwoordelijkheid van de school. De docent is dagelijks aanwezig bij de overdracht op de leefgroep en is toegevoegd aan de mailgroep van de leefgroep. Daardoor is de docent goed op de hoogte hoe het met de jongere op de groep gaat en de pedagogisch medewerkers zijn goed op de hoogte hoe het op school gaat. De docent is een evenwaardig teamlid met een andere functie.

---

[2] Zoals eerder aangegeven is 2013 voor Icarus het jaar waarin het integraal werken in een keten met verschillende vormen van zorg, hulp en begeleiding wordt geïmplementeerd. In verband daarmee heeft Icarus een format trajectplan opgesteld. Hiermee wordt ten tijde van het toezicht nog niet gewerkt. De inspecties hebben het format wel ontvangen.

Het trajectplan is onvoldoende gericht op perspectief

Binnen zes weken ligt er een behandelplan. Het perspectief van de jongere is bij aanvang vaak nog niet duidelijk. Naar welke verblijfplaats en specifieke onderwijs/dagbesteding wordt toegewerkt staat meestal niet in het eerste behandelplan, maar komt in een latere aanpassing van het plan wel aan de orde. Pedagogisch medewerkers geven aan dat zij op de leefgroep de eerste maanden vooral bezig zijn om de jongeren te stabiliseren. Zij vinden dat het vaak lang duurt voordat jongeren open staan voor behandeling en zien de eerste maanden minder ruimte om al met de jongere aan specifieke doelen te werken, er wordt dan vooral aan algemene doelen gewerkt.
De behandelplannen waarmee Icarus en St. Jozef tijdens het inspectietoezicht nog werken, zijn gezamenlijk en integraal. In de behandelplannen komt het perspectief voor jongeren niet duidelijk naar voren: Wat er gaat volgen na de jeugdzorg^{PLUS} en hoe kan de behandeling in de jeugdzorg^{PLUS} daaraan bijdragen, kan eerder, scherper en duidelijker worden geformuleerd. Het concept trajectplan dat Icarus heeft opgesteld biedt daarvoor mogelijkheden.

Het behandelplan van de jongere is gebaseerd op analyse van de problematiek en hypothese voor de behandeling

Bij de start van de behandeling maakt de behandelcoördinator van Icarus op basis van de externe informatie uit het netwerk van de jongere een eerste analyse en een werkhypothese. Deze informatie wordt gedeeld met de school. Doel is om te bepalen wat het perspectief van de jongere is. Nadat alle informatie is verzameld en de jongere twee weken is geobserveerd wordt er een hypothese geformuleerd en binnen zes weken ligt er een behandelplan. Onderwijsdoelen zijn opgenomen in het behandelplan. De school heeft een ander registratiesysteem, maar de docenten hebben toegang tot alle informatie uit het behandelplan. De gedragswetenschapper kent alle informatie en geeft daarbij eventuele aandachtspunten aan voor de leefgroep en de school.

Op individueel niveau van de jongere staan afspraken met bijvoorbeeld externe behandelaars/therapeuten of vervolgscholen opgenomen in het dossier van de jongere. Het komt voor dat de pedagogisch medewerkers contact hebben met externe behandelaars, maar veelal lopen deze contacten echter via de behandelcoördinator of de trajectbegeleider. Voor Icarus werken twee psychiaters die ook regelmatig aanschuiven bij de besprekingen van de jongeren, waardoor overeenstemming over de behandeling en het uitwisselen van informatie gemakkelijk gaan.
Iedere twee weken zijn er teambesprekingen waarbij de jongeren worden besproken. Daarbij zijn dan aanwezig de pedagogische medewerkers, de gedragswetenschapper, de mentor van school, de trajectbegeleider en afhankelijk van over welke jongere gesproken wordt, is ook de psychiater aanwezig.

Behandeling en onderwijs starten direct na de plaatsing van een jongere

Icarus probeert zo snel mogelijk na opname de jongeren op school te laten beginnen, het liefst de volgende dag. In sommige gevallen duurt dit vanwege de persoonlijke situatie van de jongere wat langer. Het merendeel van de jongeren geeft aan dat zij direct na plaatsing naar school konden. De docenten weten vaak een dag van te voren dat er een jongere bij hen in de klas gaat komen. Ze

krijgen dit meestal te horen van de groepsleiding. Via de mail wordt de plaatsing bevestigd. In deze e-mail is ook al de eerste achtergrondinformatie opgenomen. Op de leefgroep wordt direct met de fasekaarten gewerkt. In het begin zijn dit de kaarten met de algemeen omschreven doelen.

De doelen van de jongere uit het trajectplan zijn SMART[3] uitgewerkt
Icarus werkt met de methodiek van de token economy. Dit houdt in dat positief gedrag beloond wordt. Het is de bedoeling dat de jongere daarvan leert om eerder positief gedrag te vertonen. Jongeren behalen dagelijks punten wanneer de doelen positief gescoord zijn. Met die punten kunnen vrijheden en verlof worden gespaard.
Zowel op de groep als op school hebben de jongeren fasekaarten waarin de concrete doelen zijn opgenomen. Naarmate de jongere verder is in zijn behandeling worden de doelen meer specifiek. Op de groep wordt de jongere hier drie keer per dag op gescoord, op school een keer per dag. Medewerkers geven aan dat het belangrijk is om het gebruik van de fasekaart te combineren met een gesprek, ze helpen de jongeren daarmee om te reflecteren en een spiegel voor te houden. De behandelplannen zijn in de taal van de jongeren geformuleerd en het is duidelijk omschreven welke interventies worden ingezet door externe partijen.

De jongere heeft voldoende zicht op de voortgang van zijn behandeling en onderwijs
Wekelijks bespreken de jongeren met hun mentor of en in hoeverre zij vooruitgaan. Omdat hun vooruitgang is gekoppeld aan het verwerven van vrijheden en verlof, weten zij vaak heel goed hoe zij er voor staan. De meeste jongeren die de inspecties gesproken hebben, vinden dat zij vanaf de intake kunnen meepraten over de behandeling en het onderwijs en geven aan dat er daarbij ook naar hen geluisterd wordt.
Verder weten alle jongeren wanneer hun machtiging verloopt. Het is niet voor alle jongeren duidelijk waar ze naar toe gaan na hun verblijf bij Icarus. In enkele gevallen loopt de machtiging binnen enkele maanden af, maar toch is het perspectief voor deze jongeren nog niet duidelijk.

Icarus en St. Jozef betrekken het gezinssysteem onvoldoende bij de behandeling en het onderwijs
In onderling overleg is ervoor gekozen dat er vanuit de school geen contact is met de ouders van de jongeren. Hiervoor is gekozen om de privacy van de jongeren te bewaken en om ouders eenduidige informatie te geven. De docenten vinden het wel erg belangrijk dat de ouders op de hoogte worden gehouden van de onderwijsvorderingen van hun kind en van de manier waarop school en instelling daar samen aan werken. Omdat de docenten geen contact hebben met de ouders, krijgen de ouders berichten over de voortgang op school via de instelling: via de trajectbegeleider of de mentor. Uit de gesprekken met de ouders werd duidelijk dat de ouders niet goed begrijpen hoe het onderwijs georganiseerd is. Zij denken dat hun kind maar 1,5 uur onderwijs per dag krijgt en vragen zich af of hun kind wel voldoende leert. De manier waarop instelling en school een gezamenlijk integraal onderwijsprogramma vorm geven, waarbij de pedagogisch medewerkers ook een rol spelen, is voor hen niet duidelijk. Om deze reden beoordeelt de inspectie dit criterium als onvoldoende.

---

[3] Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden.

Tijdens de eerste week van de behandeling heeft de trajectbegeleider veel contact met de ouders, hij gaat op huisbezoek en geeft informatie over de plaatsing en zijn rol. Tijdens het huisbezoek vormt de trajectbegeleider een beeld en is alert op signalen, de mogelijkheden van het gezin worden onderzocht. Bij ernstige problematiek bij ouders kan een gezinsbegeleider vanuit Icarus worden ingezet. De intensiteit van de contacten hangt af van de problematiek van de ouders en de relatie met hun kind. Gemiddeld is er per casus zo'n twee tot drie keer een huisbezoek van de trajectbegeleider. Ook wanneer jongeren binnen Icarus worden overgeplaatst naar een andere leefgroep, blijven zij dezelfde trajectbegeleider houden. De trajectbegeleiders kennen de visie van de ouders goed en bewaken dat de positie van de ouders goed vertegenwoordigd is.

Het gezin wordt bij de behandeling betrokken via de trajectbegeleider en door mee te overleggen over het behandelplan en de voortgang daarvan. Ouders hebben ook contact met de leefgroep en de mentor van hun kind, ze kunnen de mentor bellen met vragen en maken afspraken over verlof. De meeste jongeren vinden dat hun ouders goed bij de behandeling betrokken worden. Ouders zijn vooral erg tevreden over de trajectbegeleider.

2.3 Resultaat

Criteria	Ja, voldoende	Nee, onvoldoende
De individuele jongere krijgt de behandeling die en het onderwijs dat leidt tot het beoogde resultaat	√	
Instelling en school zorgen voor continuïteit in behandeling en onderwijs in de keten	√	

Toelichting

De individuele jongere krijgt de behandeling die en het onderwijs dat leidt tot het beoogde resultaat

Gemiddeld verblijven jongeren een jaar in Icarus. Als er voldoende tijd is voor behandeling en onderwijs wordt een behoorlijk deel van de doelen behaald. Immers in elke fase werkt de jongere aan persoonlijke doelen. Over het onderwijs zijn de jongeren behoorlijk tevreden: meerdere jongeren volgen met succes onderwijs op een hoger niveau dan dat zij voor de opname volgden. In afgesloten dossiers troffen de inspecties evaluaties van de doelen aan, waaruit de voortgang bleek. Medewerkers geven aan dat de resultaten minder positief zijn als rechters een te korte tijd geven voor jeugdzorg^{PLUS} of toch onverwacht tegen het advies van instelling en gezinsvoogd in besluiten tot het beëindigen van de machtiging. Icarus probeert bij een korte behandelduur aan te sluiten bij de belevingswereld van jongeren en bij wat de jongere nodig heeft in de korte tijd van behandeling

die nog rest. Het gaat om jongeren met een zware problematiek. Het lukt Icarus vaak niet om door middel van enkele maanden een jeugdzorg^{PLUS} behandeling een structurele oplossing te bieden aan deze jongeren. Trajectbegeleiders geven aan dat zij het tot hun taak rekenen dat ouders en jongeren tijdens het verblijf bij Icarus een realistisch beeld krijgen van de mogelijkheden die de jongere heeft, zowel als het gaat om de schoolmogelijkheden als om de toekomstige woon- en leefsituatie.
Voor wat betreft het onderwijs zijn de concrete resultaten vooral zichtbaar bij leerlingen die examen hebben gedaan.

Icarus en St. Jozef zorgen voor continuïteit in behandeling en onderwijs
Icarus en St. Jozef zetten zich in om te komen tot een goede aansluiting met de vervolgzorg en het vervolgonderwijs. De ambulant begeleider van de school en de trajectbegeleiding van de instelling trekken hiervoor gezamenlijk op. Zij organiseren samen met de (gezins)voogd het traject na afloop van de plaatsing bij Icarus. Er moet altijd ook een plan B liggen voor het geval het meest gewenste niet kan doorgaan. De trajectbegeleiders hebben veel contact met de vervolg instellingen; hierdoor verlopen de samenwerking en de communicatie gemakkelijker, de lijnen zijn kort. Zij hebben ook contacten in Zuid-Holland, want er zit ook een aantal jongeren uit de regio Zuid-West bij Icarus. De kennis van de sociale kaart van Zuid-Holland is wel minder goed en de reisafstand maakt de directe contacten erg tijdrovend.

Zowel de medewerkers van de instelling als van de school geven aan dat het meestal lukt om een behoorlijke vervolgplek te realiseren. Voor het vertrek dienen er een school en geschikte verblijfplaats te zijn waar de jongere kan instromen. Het MBO kent twee instroommomenten per jaar. Het is voor de jongere het beste als dat aansluit bij zijn uitstroom, want een daginvulling is van groot belang voor het goed verlopen van het verdere traject. Trajectbegeleiders doen hun best om het zo te plannen. Soms is het moeilijk om een geschikte school te vinden die de jongere wil accepteren. Scholen zijn niet altijd snel bereid om een jongere die afkomstig is uit de jeugdzorg^{PLUS} op te nemen. Jongeren moeten dan meermalen intakegesprekken doen en worden daarna soms alsnog afgewezen. Icarus vindt dit onwenselijk, want dit is erg nadelig voor het zelfbeeld van een jongere (soms moeten ze vier keer terugkomen).
De overgang vanuit de individuele aanpak van Icarus naar een ROC is groot. Jongeren krijgen extra voorbereiding als ze naar een ROC gaan. De begeleiding vanuit Icarus is maximaal een half jaar na hun achttiende levensjaar. De trajectbegeleider is de regisseur van dit traject. Er mogen vier contacturen per week ingezet worden voor begeleiding. De nazorg doet de trajectbegeleider erbij. Dit vraagt om prioritering en de trajectbegeleiders geven aan niet altijd te kunnen doen wat ze willen.
Regelmatig worden er afspraken gemaakt met opnemende vervolginstellingen dat Icarus bereid is om de jongere weer op te nemen wanneer de vervolgplaatsing misloopt.

Icarus weet niet of jongeren na uitstroom bij andere instellingen terugvallen. Dit gaat wel duidelijk worden nu de monitor jeugdzorg^{PLUS} gebruikt wordt om resultaten te meten.

Hoofdstuk 3 Eindoordeel en nabeschouwing

In dit hoofdstuk oordelen de Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs in hoeverre instelling en school in staat zijn een toereikend behandeltraject aan de jongeren te bieden.
Dit hoofdstuk bevat twee paragrafen. In paragraaf 3.1 staan het eindoordeel van de inspecties en de verbetermaatregelen. Paragraaf 3.2 bevat een nabeschouwing van de inspecties over het toezicht.

3.1 Eindoordeel

Eindoordeel
De inspecties beoordelen 10 van de 12 indicatoren als voldoende en komen daarmee tot het eindoordeel dat de kwaliteit van het behandeltraject in de gesloten groepen van Icarus en St. Jozef voor jongeren voldoende is.
Icarus en St. Jozef zorgen voor planmatigheid in de behandeling en het onderwijs. Hiermee zijn de voorwaarden voor een toereikend behandeltraject gerealiseerd. Ook leveren de instellingen zichtbaar inspanningen om de jongeren behandeling en scholing te bieden met resultaat.

Verbetermaatregelen
De inspecties vinden het van belang dat het volledige perspectief van jongeren snel duidelijk is en het gezinssysteem wordt betrokken bij de behandeling en het onderwijs.
De inspecties verwachten dat Icarus en Sint Jozef binnen zes maanden zorgen:

- dat alle hulpverleningsplannen vanaf de start een uitstroomperspectief bevatten voor wonen, onderwijs/dagbesteding en vrije tijd;
- dat ouders beter betrokken worden bij het onderwijs aan de jongere.

3.2 Nabeschouwing

Aangezien het toezicht plaatsvindt in een periode dat instellingen landelijk nog bezig zijn met de uitvoering van een pilot op het gebied van de trajectaanpak, willen de inspecties hieraan aandacht geven in deze nabeschouwing.

In 2012 startte het merendeel[4] van de pilots trajectaanpak bij de jeugdzorg^PLUS instellingen en de scholen die daaraan zijn verbonden. Ook Icarus en St. Jozef zijn in 2012 met de pilot gestart. De inspecties hebben bij hun toezicht naar de behandeling een 'work in progress' aangetroffen. Er is een adequate gedeelde visie, maar deze is nog niet volledig geïmplementeerd. Zoals aangegeven is

[4] Bij een deel van de instellingen, waaronder bij Icarus kwam de financiering voor de pilot pas in 2013 tot stand.

de beoordeling van de meeste criteria bij Icarus voldoende. Dat wil niet zeggen dat er geen verdieping en verdere uitwerking van de criteria mogelijk is. Daarvoor is meer tijd nodig dan de tijd die de pilotfase tot nu toe bood.

Daarnaast hebben de inspecties geconstateerd dat de continuïteit van het zorgtraject, waarbij de jongere zonder tijdverlies kan doorstromen naar de meest passend geachte verblijfplaats en onderwijssituatie, nog tekort schiet. Dit is echter niet zozeer aan de instelling en de school te verwijten. Voorzieningen die de jongeren een woonplek zouden kunnen bieden, zijn nog niet altijd bereid om hen te accepteren. Hetzelfde geldt voor scholen. Juist ook op dit punt is nog tijd nodig zodat partijen elkaar steeds beter kunnen vinden in de zorg en het onderwijs voor de jongeren. Scholen en instellingen waarnaar de jongeren doorstromen, moeten hun verantwoordelijkheid gaan nemen. Partijen moeten elkaar erkennen als ketenpartners en elkaars expertise vertrouwen. Voorwaarde is dat de contacten zijn gelegd en de afspraken zijn gemaakt, dan is verdieping en verdere uitwerking mogelijk en nodig. In de landelijke eindrapportage die de inspecties na afloop van hun toezicht zullen opstellen, zullen zij nader ingaan op het probleem rond de continuïteit van de zorg en het onderwijs.

Bijlage 1 – Toetsingskader inspecties met de scores van instelling en school

Wijze van beoordelen

De inspecties formuleren hun verwachtingen per thema in criteria met bijbehorende indicatoren. De inspecties beoordelen per indicator met voldoende of onvoldoende. *Bij elk thema moet het volgende minimale aantal criteria voldoende zijn om over de gehele toets als voldoende beoordeeld te worden:*

- *in thema 'planmatigheid' minimaal 2 criteria,*
- *in thema ' perspectief' minimaal 4 criteria,*
- *in thema 'resultaat' minimaal 1 criterium.*

Tegelijkertijd mogen in totaal maximaal drie criteria onvoldoende zijn voor een eindoordeel voldoende.

De inspecties weten dat de trajectbenadering in 2012-2013 nieuw is voor de instellingen.
De inspecties verwachten dan ook niet dat het thema 'planmatigheid' volledig operationeel is. In de waardering van de indicatoren zullen de inspecties onderscheid maken. De indicatoren die *cursief* zijn aangegeven, moeten operationeel zijn. De indicatoren die niet cursief zijn beoordelen de inspecties als voldoende wanneer duidelijk wordt in het toezicht dat er een start is gemaakt door de instelling. Dat wil zeggen: er is een beleidsdocument, er is een verantwoordelijke en er is sprake van een begin van implementatie.
De inspecties verwachten dat het thema 'perspectief' volledig operationeel is. Zij verwachten dat het thema 'resultaat' eveneens volledig operationeel is, maar hierbij tekenen zij aan dat zij het voldoende beoordelen als de instellingen en de scholen zichtbaar inspanningen laten zien in het netwerk.

Toelichting op het toetsingskader: leeswijzer

De thema's van het onderzoek staan telkens boven de criteria, indicatoren en bronnen van dat thema.
In de eerste kolom staan de criteria (normen) geformuleerd aan de hand waarvan de inspecties het handelen van de instellingen beoordelen. In de criteria staat wanneer de inspecties het goed vinden. In de tweede kolom zijn de indicatoren benoemd aan de hand waarvan de inspecties nagaan in hoeverre aan de criteria wordt voldaan. In de indicatoren staat dus waaraan de inspecties kunnen zien in hoeverre aan de criteria wordt voldaan.

Planmatigheid in behandeling en onderwijs Voorwaarden voor een toereikend behandeltraject zijn gerealiseerd	
Criteria *Wanneer is het goed?*	**Indicatoren** *Waar zien we dat aan?*
Instelling en school hebben en hanteren gezamenlijk een adequate visie op de behandeling en het onderwijs van de jongeren	*Er is een gezamenlijk beleidsdocument van de school en de instelling met daarin:* ➢ *afspraken over doelen gericht op het traject van de jongeren* ➢ *afspraken over behandeling en onderwijs* ➢ *afspraken over een overlegstructuur op alle niveaus* ➢ *afspraken over verantwoordelijkheden en bevoegdheden*
Instelling en school organiseren gezamenlijk de behandeling cyclisch en handelen overeenkomstig	*Instelling en school hebben een gezamenlijke behandelcyclus voor jongeren vastgesteld (pdca):* ➢ *op individueel niveau jongere, met daarin:* o *registratie (plannen, meten van resultaat)* o *analyse en evaluatie* o *verbetering en aanpassing* ➢ op organisatieniveau, met daarin: o resultaten van de behandeling en het onderwijs o analyse en evaluatie o verbetering en aanpassing o resultaten langere termijn (minimaal 0.5 jaar)
Instelling en school organiseren adequate structurele samenwerking met ketenpartners	*Er is structurele samenwerking met ketenpartners op individueel niveau jongere:* ➢ *er is overeenstemming over te bereiken doelen* ➢ *er is overeenstemming over informatie uitwisseling* ➢ *afspraken worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld* *Er is structurele samenwerking met ketenpartners op organisatieniveau*, er zijn: ➢ afspraken met BJZ en instellingen voor jeugdzorg ➢ afspraken met extramurale behandelaars (LVB-zorg, GGZ-zorg, verslavingszorg) ➢ afspraken met toeleverende scholen en vervolgscholen (V(S)O, ROC) ➢ afspraken met arbeidsbureau/werkvoorziening
Perspectief De individuele jongere krijgt behandeling en onderwijs gericht op zijn perspectief	
Criteria *Wanneer is het goed?*	**Indicatoren** *Waar zien we dat aan?*

Iedere jongere heeft een individueel trajectplan van instelling en school gezamenlijk: één jongere, één leerling, één plan	*Er is een fysiek individueel plan per jongere van school en instelling samen*
Het trajectplan is voldoende gericht op perspectief	*Het plan stuurt minimaal aan op het realiseren van:* ➢ *een verblijfplaats* ➢ *een plaats in het onderwijs en/of werk* ➢ *vrijetijdsbesteding* *verbetering van het gedrag (bijv. wegnemen van verslaving, afhankelijkheid, criminaliteit)*
Het trajectplan van de jongere is gebaseerd op analyse van de problematiek en een hypothese voor de behandeling	*Het trajectplan is gebaseerd op:* ➢ *een gezamenlijke intake* ➢ *een gezamenlijke analyse van de problematiek* ➢ *een werkhypothese voor de behandeling* ➢ *de jongere en het (gezins)systeem*
Behandeling en onderwijs starten direct na de plaatsing van de jongere	*De jongere start uiterlijk op de 2e werkdag na de plaatsing met onderwijs* *Werkhypothese behandeling is binnen 2 weken na plaatsing beschikbaar*
De doelen van behandeling en onderwijs van de jongere uit het trajectplan zijn SMART uitgewerkt	*Doelen zijn* ➢ *specifiek* ➢ *meetbaar* ➢ *acceptabel* ➢ *realistisch* ➢ *tijdgebonden* *(kleine stappen, gekoppeld aan interventie)*
De jongere heeft voldoende zicht op de voortgang van zijn behandeling en onderwijs	*De jongere weet:* - *aan welke doelen hij moet werken* - *hoe lang hij nog in de jeugdzorg+ zit (of: aflopen machtiging)* - *waar hij na verblijf binnen de instelling naar toe gaat* - *hoe de voortgang is van behandeling/onderwijs* *(aandachtspunt: plan in de taal van de jongere)* *Besluiten over behandeling/onderwijs worden altijd in samenspraak met jongere gemaakt:* ➢ *de jongere is aanwezig bij trajectplanbesprekingen*

Instelling en school betrekken het gezinssysteem adequaat bij behandeling en onderwijs (mits jongere van 16 en ouder hiermee instemt)	*Ouders/wettelijke vertegenwoordigers worden in de gelegenheid gesteld om aanwezig te zijn bij besprekingen* *Ouders/wettelijke vertegenwoordigers worden in de gelegenheid gesteld om mee te beslissen over behandeling/onderwijs*
Resultaat Behandeling jongere en scholing leerling hebben resultaat	
Criteria *Wanneer is het goed?*	**Indicatoren** *Waar zien we dat aan?*
De individuele jongere krijgt de behandeling die en het onderwijs dat leidt tot het beoogde resultaat	*De uitstromende jongere heeft de behandeldoelen behaald* *De uitstromende jongere heeft de onderwijsdoelen behaald* *De vervolgwoonsituatie sluit aan bij de uitstroomsituatie van de jongere* *Het vervolgonderwijs sluit aan bij de uitstroomsituatie van de jongere*
Instelling en school zorgen voor continuïteit in behandeling en onderwijs in de keten	*De jongere kan zonder tijdverlies door naar de volgende woon/behandelsituatie (doorgaande zorglijnen)* *De jongere kan zonder tijdverlies door naar het volgende onderwijs/dagbestedings-programma (doorgaande leerlijnen)* *De instelling en de school weten na uitstroom waar de jongeren wonen en werken/leren* *Er is zo nodig vervolgzorg op maat gerealiseerd voor het gezin, om te zorgen voor continuïteit*

Bijlage 2 – Het onderzoek van de inspecties

Vraagstelling

De inspecties hebben de volgende vraagstelling voor het onderzoek geformuleerd:

> *Krijgen de jongeren een toereikend behandeltraject in de instellingen en scholen voor jeugdzorg^{PLUS}?*

Toetsingskader

De verwachtingen van de inspecties in het toetsingskader zijn gebaseerd op de in 2008 ontwikkelde 'veldnormen', het Kwaliteitskader Gesloten Jeugdzorg. Omdat het deels open normen betreft, hebben de inspecties zich laten inspireren door:

- het boek "JeugdzorgPlus Trajectzorg voor jeugdigen met ernstige gedragsproblemen. Een quick scan van de literatuur"[5];
- een bijeenkomst met deskundigen uit de wetenschap in april 2012 om te bepalen wat de belangrijkste thema's en criteria (en indicatoren) zijn;
- een werkbijeenkomst waarvoor alle instellingen en scholen zijn uitgenodigd in mei 2012 om de indicatoren te bepalen en nader in te vullen tot 'waaraan zie je dit in de praktijk'.

Tot slot zijn in september 2012 vertegenwoordigers van instellingen en scholen uitgenodigd om te reageren op het toetsingskader en de daarin opgenomen paragraaf 'wijze van beoordelen'.

Toen de inspecties na de drie raadplegingen het toetsingskader hadden vastgesteld, ontwikkelden zij de instrumenten voor het toezicht. In een pilot in november 2012 zijn het toetsingskader en de instrumenten getest en waar nodig aangepast. Daarna volgde uitvoering van het praktijkonderzoek in de instellingen en scholen.

Uitvoering toezicht

De inspecties voeren het toezicht uit in 2013 bij *alle* bestaande instellingen en interne scholen voor jeugdzorg^{PLUS} waar het toezicht stap 1 en stap 2 is afgerond. Bij instellingen met meerdere vestigingen beperken de inspecties zich in principe tot uitvoering van het praktijkonderzoek in één vestiging, tenzij een instelling in een vestiging een van de bezochte vestiging afwijkende behandelaanpak heeft ingericht, bijvoorbeeld voor een specifieke doelgroep; in dit laatste geval bezoeken de inspecties ook de vestiging met de afwijkende behandelaanpak. Is hiervan geen sprake, dan streven de inspecties naar toetsing van die vestiging die zij in stap 2 niet bezocht hebben.

Het onderzoek op locatie bestaat uit een analyse van documenten en een praktijktoets. Dit onderzoek duurt per instelling en school anderhalve dag.

[5] Onder redactie van Leonieke Boendermaker, 2011.

Er zit een vaste volgorde in het onderzoek:

1. presentatie van instelling en school waarin zij aangeven hoe zij de trajectaanpak georganiseerd hebben, met aandacht voor de thema's uit het toetsingskader; beleid is ter inzage aanwezig;
2. analyse cliënten-/leerlingendossiers, toegelicht door gedragswetenschapper en/of behandelaar instelling en school;
3. interviewcarrousel met jongeren (twee rondes, totaal 14 tot 20 jongeren);
4. interview trajectbegeleiders/-regisseurs instelling en school;
5. interviews met groepsleiders/mentoren en leraren/mentoren (vier maal);
6. gesprekken met ouders;
7. onderzoek dossiers jongeren/leerlingen;
8. terugkoppeling aan de (locatie)directie.

De inspecties selecteren tijdens het onderzoek zelf de dossiers. De medewerkers, ouders en jongeren worden door de instelling en de school geselecteerd.

Rapportage

De gezamenlijke inspecties maken voor elke instelling en interne school een rapportage van het onderzoek. In deze rapportage spreken de inspecties op basis van de bevindingen in de instelling en in de school hun oordeel uit.
De inspecties vragen elke instelling en school of het concept rapport feitelijke onjuistheden bevat. Na verwerking van de reacties van de instellingen en scholen stellen de inspecties de rapportages vast. In het vastgestelde rapport nemen de inspecties de verbetermaatregelen op die zij verlangen als de kwaliteit in instelling en/of school tekort schiet.

Als de inspecties de rapportages hebben vastgesteld, bieden zij deze aan aan de staatssecretaris van VWS en aan de instellingen en scholen zelf. De inspecties plaatsen de vastgestelde rapporten op hun websites.

De inspecties schrijven na het toezicht stap 3 een geaggregeerd rapport (het slotbericht) over de resultaten van het toezicht stap 3 dat zij aanbieden aan de staatssecretaris van VWS, de minister van VWS en de minister van OC&W.

Hertoetsen

Eventuele hertoetsen zullen plaatsvinden in 2014.